

eul_wid: jho-ab

Ὅμηρου Βίος-ἀνώνυμος · Homer Life-anonymous

Life of Herodotus

Βίος Ἡροδότου

Period: Ἑλληνιστική [Hellenistic](#)
Dialect: Μικταὶ διάλεκτοι [Mixed Dialects](#)
Domain: Βίος [Biography](#)
Format: Πεζός [Prose](#)

[45] α'. Ἡρόδοτος ὁ Ἀλικαρνασσεὺς περὶ Ὅμηρου γενέσιος καὶ ἡλικίης καὶ βιοτῆς τάδε ἰστόρηκε, ζητήσας ἐπεξελεθεῖν εἰς τὸ ἀτρεκέστατον. ἐπεὶ γὰρ ἡ πάλαι Αἰολιῶτις Κύμη ἐκτίζετο συνῆλθον ἐν ταύτῳ παντοδαπὰ ἔθνεα Ἑλληνικά, καὶ δὴ καὶ ἐκ Μαγνησίης ἄλλοι τέτινες καὶ Μελάνωπος ὁ Ἰθαγένεος τοῦ Κρήθωνος, οὐ πολύφορτος ἀλλὰ βραχέα τοῦ βίου ἔχων. οὗτος δὲ ὁ Μελάνωπος ἔγημεν ἐν τῇ Κύμῃ τὴν θυγατέρα Ὀμύρητος, καὶ αὐτῷ γίνεται ἐκ κοίτης θῆλυ τέκνον, ᾧ οὖνομα τίθεται Κρηθηΐδα. καὶ αὐτὸς μὲν ὁ Μελάνωπος καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἐτελεύτησαν τὸν βίον· τὴν δὲ θυγατέρα ἐπιτρέπει ἀνδρὶ ᾧ ἐχρήτο μάλιστα, Κλεάνακτι τῷ Ἀργεῖω. β'. Χρόνου δὲ προϊόντος συνέβη τὴν παῖδα μιγεῖσαν ἀνδρὶ λαθραίως ἐν γαστρὶ σχεῖν. τὰ μὲν οὖν πρῶτα ἐλάνθανεν. ἐπεὶ δὲ ἦσθετο ὁ Κλεάναξ, ἤχθετο τῇ συμφορῇ, καὶ καλεσάμενος τὴν Κρηθηΐδα χωρὶς πάντων ἐν αἰτίῃ μεγάλῃ εἶχεν, ἐπιλεγόμενος τὴν αἰσχύνῃ τὴν πρὸς τοὺς πολίτας· προβουλεύεται οὖν περὶ αὐτῆς τάδε· ἔτυχον οἱ Κυμαῖοι κτίζοντες τότε τοῦ Ἑρμείου κόλπου τὸν μυχόν· κτιζόμενοισι δὲ τὴν πόλιν Σμύρναν ἔθετο τὸ ὄνομα Θησεύς, μνημεῖον ἐθέλων καταστήσαι τῆς ἐωυτοῦ γυναικὸς ὁμώνυμον· ἦν γὰρ αὐτῇ τοῦνομα Σμύρνη. ὁ δὲ Θησεὺς ἦν τῶν τὴν Κύμην κτισάντων ἐν τοῖς πρώτοις Θεσσαλῶν, ἀπὸ Εὐμήλου τοῦ Ἀδμήτου, κάρτα εὖ ἔχων τοῦ βίου. ἐνθαῦτα ὑπεκτίθεται ὁ Κλεάναξ τὴν Κρηθηΐδα πρὸς Ἰσμηνίην τὸν Βοιωτίον τῶν ἀποίκων λελογχότα, ὃς ἐτύγχανεν αὐτῷ ἐὼν ἐταῖρος τὰ μάλιστα. γ'. Χρόνου δὲ προϊόντος ἐξελθοῦσα ἡ Κρηθηΐς μετ' ἄλλων γυναικῶν πρὸς ἐορτὴν τινα ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν καλούμενον Μέλῃτα, ἥδη ἐπίτοκος οὔσα, τίκτει τὸν Ὅμηρον, οὐ τυφλὸν ἀλλὰ δεδορκότα· καὶ τίθεται ὄνομα τῷ παιδίῳ Μελησιγένεα, ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ τὴν ἐπωνυμίαν λαβοῦσα. τέως μὲν οὖν ἡ Κρηθηΐς ἦν παρὰ τῷ Ἰσμηνίῃ· προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου ἐξῆλθε, καὶ ἀπὸ ἐργασίης χειρῶν ὠρμημένη ἔτρεφε τὸ παιδίον καὶ ἐωυτήν, ἄλλοτε παρ' ἄλλων ἔργα λαμβάνουσα· καὶ ἐπαίδευσεν τὸν παῖδα ἀφ' ὧν ἡδύνατο. δ'. Ἦν δέ τις ἐν Σμύρνῃ τοῦτον τὸν χρόνον Φήμιος τοῦνομα, παῖδας γράμματα καὶ τὴν ἄλλην μουσικὴν διδάσκων πᾶσαν. οὗτος μισθοῦται τὴν Κρηθηΐδα, ὦν μονότροπος, ἐριουργῆσαι αὐτῷ ἔριά τινα ἢ παρὰ τῶν παίδων εἰς μισθὸν ἐλάμβανεν. ἡ δὲ παρ' αὐτῷ εἰργάζετο, πολλῶν κοσμίῳ καὶ σωφροσύνῃ πολλῇ χρωμένη, καὶ τῷ Φημίῳ κάρτα ἡρέσκετο. τέλος δὲ προσηνέγκατο αὐτῇ λόγους πείθων ἐωυτῷ συνοικεῖν, ἄλλα τε πολλὰ λέγων οἷς μιν ᾤετο προσάξασθαι, καὶ ἔτι περὶ τοῦ παιδός, υἱὸν ποιούμενος· καὶ ὅτι τραφεὶς καὶ παιδευθεὶς ὑπ' αὐτοῦ ἄξιός ἐστι λόγου ἔσται· ἑώρα γὰρ τὸν παῖδα ὄντα συνετὸν καὶ κάρτα εὐφρέα·

ἔστ' ἀνέπεισεν αὐτὴν ποιεῖν ταῦτα. ε'. Ὁ παῖς δὲ ἦν τε φύσιν ἔχων ἀγαθὴν, ἐπιμελὴς τε καὶ παιδεύσιος προσγενομένης αὐτίκα πολλὸν τῶν πάντων ὑπερεῖχε. ^[45]

(50) χρόνου δὲ ἐπιγενομένου ἀνδρούμενος οὐδὲν τοῦ Φημίου ὑποδεέστερος ἦν ἐν τῇ διδασκαλίᾳ. καὶ οὕτως ὁ μὲν Φήμιος ἐτελεύτησε τὸν βίον, καταλιπὼν πάντα τῷ παιδί, οὐ πολλῷ δὲ ὕστερον καὶ ἡ Κρηθὴς ἐτελεύτησεν. ὁ δὲ Μελησιγένης ἐπὶ τῇ διδασκαλίᾳ καθεισθήκει· καθ' ἑωυτὸν δὲ γενόμενος μᾶλλον ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ἐωρᾶτο. καὶ αὐτοῦ θωυμασταὶ καθεισθήκεισαν οἱ τε ἐγχώριοι καὶ τῶν ξένων οἱ ἐσαπικνεόμενοι. ἐμπόριον γὰρ ἦν ἡ Σμύρνη, καὶ σῖτος ἐξήγετο πολὺς αὐτόθεν ἐκ τῆς ἐπικειμένης χώρας δαψιλῶς κάρτα ἐσαγόμενος ἐς αὐτήν. οἱ οὖν ξένοι, ὁκότε παύσονται τῶν ἔργων, ἀπεσχόλαζον παρὰ τῷ Μελησιγένῃ ἐγκαθίζοντες. ς'. Ἦν δὲ ἐν αὐτοῖς τότε καὶ Μέντης ναύκληρος ἀπὸ τῶν περὶ Λευκάδα τόπων καταπεπλευκὼς ἐπὶ σῖτον, ἔχων ναῦν, πεπαιδευμένος τε ἀνὴρ ὡς ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ καὶ πολυῖστωρ· ὅς μιν ἔπεισε τὸν Μελησιγένη μεθ' ἑωυτοῦ πλεῖν καταλύσαντα τὴν διδασκαλίαν, μισθὸν τε λαμβάνοντα καὶ τὰ δέοντα πάντα, καὶ ὅτι χώρας καὶ πόλιας θεήσασθαι ἄξιον εἴη αὐτῷ ἕως νέος ἐστί. καὶ μιν οἶμαι μάλιστα τούτοις προαχθῆναι· ἴσως γὰρ καὶ τῇ ποιήσει ἤδη τότε ἐπενόει ἐπιθήσεσθαι. καταλύσας δὲ τὴν διδασκαλίαν ἐναυτίλλετο μετὰ τοῦ Μέντεω. καὶ ὅπου ἐκάστοτε ἀφίκοιτο πάντα τὰ ἐπιχώρια διεωρᾶτο, καὶ ἱστορέων ἐπυνθάνετο. εἰκὸς δὲ μιν καὶ μνημόσυνα πάντων γράφεσθαι. ζ'. Ἀνακομιζόμενοι δὲ ἐκ Τυρσηνίης καὶ τῆς Ἰβηρίας ἀπικνεύονται εἰς Ἰθάκην. καὶ τῷ Μελησιγένῃ συνέβη νοσήσαντι τοὺς ὀφθαλμοὺς κάρτα δεινῶς ἔχειν, καὶ αὐτὸν θεραπείης εἵνεκα πλεῖν μέλλων εἰς τὴν Λευκάδα, καταλιπεῖν ὁ Μέντης παρὰ ἀνδρὶ φίλῳ ἑωυτοῦ ἐς τὰ μάλιστα Μέντορι τῷ Ἀλκίμου Ἰθακησίῳ, πολλὰ δεηθεὶς ἐπιμελίην ἔχειν· ἐπαναπλώσας δὲ ἀναλήψεσθαι αὐτόν. ὁ δὲ Μέντωρ ἐνοσήλευσεν αὐτὸν ἐκτενῶς· καὶ γὰρ τοῦ βίου ἀρκεόντως εἶχε, καὶ ἤκουεν εὖ ἐς δικαιοσύνην τε καὶ φιλοξενίην μακρῷ μάλιστα τῶν ἐν Ἰθάκῃ ἀνδρῶν. ἐνθαῦτα συνέβη τῷ Μελησιγένῃ περὶ Ὀδυσσεὺς ἐξιστορῆσαι καὶ πυθέσθαι. οἱ μὲν δὲ Ἰθακήσιοι λέγουσι τότε μιν παρ' ἑωυτοῖς τυφλωθῆναι· ὡς δὲ ἐγὼ φημι τότε μὲν ὑγιῇ γενέσθαι, ὕστερον δὲ ἐν Κολοφῶνι τυφλωθῆναι. συνομολογοῦσι δέ μοι καὶ Κολοφώνιοι τούτοις. η'. Ὁ δὲ Μέντης ἀναπλέων ἐκ τῆς Λευκάδος προσέσχευεν εἰς τὴν Ἰθάκην καὶ ἀνέλαβε τὸν Μελησιγένη· χρόνον τε ἐπὶ συχνὸν συμπεριέπλει αὐτῷ. ἀπικομένῳ δὲ ἐς Κολοφῶνα συνέβη πάλιν νοσήσαντα τοὺς ὀφθαλμοὺς μὴ δύνασθαι διαφυγεῖν τὴν νόσον, ἀλλὰ τυφλωθῆναι ἐνθαῦτα. ἐκ δὲ τῆς Κολοφῶνος τυφλὸς ἔων ἀπικνέεται εἰς τὴν Σμύρναν καὶ οὕτως ἐπεχείρει τῇ ποιήσει. θ'. Χρόνου δὲ προϊόντος ἐν τῇ Σμύρνῃ ἄπορος ἔων τοῦ βίου διενεοῖτο ἀπικέσθαι ἐς Κύμην. πορευόμενος δὲ διὰ τοῦ Ἑρμοῦ πεδίου, ἀπικνέεται ἐς Νέον τεῖχος, ἀποικίην Κυμαίων. ὤκισθη δὲ τοῦτο τὸ χωρίον ὕστερον Κύμης ἔτεσιν ὀκτώ. ἐνθαῦτα λέγεται αὐτὸν ἐπιστάντα ἐπὶ σκυτεῖόν τι εἰπεῖν πρῶτα τὰ ἔπεα τάδε· αἰδεῖσθε ξενίων κεκρημένον ἡδὲ δόμοιο, οἱ πόλιν αἰπεινὴν Κύμην ἐριώπιδα κούρην ναίετε, Σαρδῆνης πόδα νεῖατον ὑψικόμοιο· ἀμβρόσιον πίνοντες ὕδωρ θεῖου ποταμοῖο Ἑρμοῦ δινήεντος, ὃν ἀθάνατος τέκετο Ζεὺς. ^[105]

(100) ἡ δὲ Σαρδῆνη ὄρος ἐστὶν ὑπερκείμενον τοῦ τε Ἑρμοῦ ποταμοῦ καὶ τοῦ Νέου τεύχους. τῷ δὲ σκυτεῖ ὄνομα ἦν Τυχίος· ἀκούσαντι δὲ τῶν ἐπέων ἔδοξεν αὐτῷ δέξασθαι τὸν ἄνθρωπον. ἡλέησε γὰρ αἰτέοντα τυφλόν, καὶ ἐκέλευσεν εἰσιέναι τ' αὐτὸν εἰς τὸ ἐργαστήριον καὶ μετέξειν ἔφη τῶν παρεόντων, ὁ δὲ ἐσῆλθε. κατήμενος δὲ ἐν τῷ σκυτεῖῳ παρεόντων καὶ ἄλλων τήν τε ποίησιν αὐτοῖς ἐπεδείκνυτο, Ἀμφιάρεω τε τὴν ἐξελασίαν τὴν ἐς Θήβας, καὶ τοὺς ὕμνους τοὺς ἐς θεοὺς πεποιημένους αὐτῷ· καὶ περὶ τῶν λεγομένων ὑπὸ τῶν παρεόντων ἐς τὸ μέσον γνώμας ἀποφαινόμενος θούματος ἄξιος ἐφαίνετο εἶναι τοῖς ἀκούουσι. ι'. Τέως μὲν οὖν κατεῖχεν ὁ Μελησιγένης περὶ τὸ Νέον τεῖχος, ἀπὸ τῆς ποιήσιός γε τοῦ βίου τὴν μηχανὴν ἔχων. ἐδείκνυον δὲ οἱ Νεοτειχεῖς μέχρις ἐπ' ἐμοῦ τὸν χώρον ἐν ᾧ κατίζων τῶν ἐπέων τὴν ἐπίδειξιν ἐποίεετο,

καὶ κάρτα ἐσέβοντο τὸν τόπον. ἐν ᾧ καὶ αἴγειρος ἐπεφύκει ἣν ἐκεῖνοι ἔφασαν ἀφ' οὗ ὁ Μελησιγένης ἦλθεν αὐτοῖς πεφυκέναι. ια'. Χρόνου δὲ προϊόντος, ἀπόρως κείμενος καὶ μόλις τὴν τροφήν ἔχων ἐπενοήθη εἰς τὴν Κύμην ἀπικέσθαι, εἴ τι βέλτιον πρήξει. μέλλων δὲ πορεύεσθαι τάδε τὰ ἔπεα λέγει· αἶψα πόδες με φέροιεν ἐς αἰδοίων πόλιν ἀνδρῶν· τῶν γὰρ καὶ θυμὸς πρόφρων καὶ μῆτις ἀρίστη. ἀπὸ δὲ τοῦ Νέου τείχεος πορευόμενος ἀπικέτο εἰς τὴν Κύμην διὰ Λαρίσσης τὴν πορείαν ποιησάμενος· ἦν γὰρ οὕτως αὐτῷ εὐπορώτατον· καί, ὡς Κυμαῖοι λέγουσι, τῷ Φρυγίης βασιλῆϊ Μίδῃ τῷ Γορδίῳ δεηθέντων πενθερῶν αὐτοῦ ποιεῖ καὶ τὸ ἐπίγραμμα τόδε, τὸ ἔτι καὶ νῦν ἐπὶ τῆς στήλης τοῦ μνήματος τοῦ Γορδίῳ ἐπιγέγραπται· χαλκῇ παρθένος εἰμί, Μίδεω δ' ἐπὶ σήματι κεῖμαι· ἔστ' ἂν ὕδωρ τε ῥέη καὶ δένδρεα μακρὰ τεθήλη ἡέλιός τ' ἀνίων λάμπη, λαμπρά τε σελήνη, καὶ ποταμοὶ γε ῥέωσιν ἀνακλύζη δὲ θάλασσα, αὐτοῦ τῇδε μένουσα πολυκλαύτου ἐπὶ τύμβου ἀγγελέω παριοῦσι Μίδης ὅτι τῇδε τέθαπται. ιβ'. Κατίζων δὲ ἐν ταῖς λέσχαις τῶν γερόντων ἐν τῇ Κύμῃ ὁ Μελησιγένης τὰ ἔπεα τὰ πεποιημένα αὐτῷ ἐπεδείκνυτο, καὶ ἐν τοῖς λόγοις ἔτερπε τοὺς ἀκούοντας· καὶ αὐτοῦ θαυμασταὶ καθεισθήκεσαν. γνούς δὲ ὅτι ἀποδέκονται αὐτοῦ τὴν ποίησιν οἱ Κυμαῖοι καὶ εἰς συνήθειαν ἔλκων τοὺς ἀκούοντας, λόγους πρὸς αὐτοὺς τοιούσδε προσήνεγκε, λέγων ὡς εἰ θέλοιεν αὐτὸν δημοσίῃ τρέφειν ἐπικλεεστάτην αὐτῶν τὴν πόλιν ποιήσει. τοῖς δὲ ἀκούουσι βουλομένοις τε ἦν ταῦτα, καὶ αὐτοὶ παρήνεον ἐλθόντα ἐπὶ τὴν βουλὴν δεηθῆναι τῶν βουλευτέων· καὶ αὐτοὶ ἔφασαν συμπρήξιν. ^[145]

(150) ὁ δὲ ἐπέιθετο αὐτοῖς, καὶ βουλῆς συλλεγομένης ἐλθὼν ἐπὶ τὸ βουλευτῆον ἐδεῖτο τοῦ ἐπὶ τῇ τιμῇ ταύτῃ καθεστῶτος ἀπαγαγεῖν αὐτὸν ἐπὶ τὴν βουλὴν. ὁ δὲ ὑπεδέξατό τε καὶ ἐπεὶ καιρὸς ἦν ἀπήγαγε· καταστάς δὲ ὁ Μελησιγένης ἔλεξε περὶ τῆς τροφῆς τὸν λόγον ὃν καὶ ἐν ταῖς λέσχαις ἔλεγεν. ὡς δὲ εἶπεν ἐξελθὼν ἐκάθητο. ιγ'. Οἱ δὲ ἐβουλεύοντο ὅτι χρεὼν εἴη ἀποκρίνασθαι αὐτῷ. προθυμουμένου δὲ τοῦ ἀπάγοντος αὐτὸν καὶ ἄλλων ὅσοι τῶν βουλευτέων ἐν ταῖς λέσχαις ἐπήκοοι ἐγένοντο, τῶν βουλευτέων ἓνα λέγεται ἐναντιωθῆναι τῇ χρήμῃ αὐτοῦ, ἄλλα τε πολλὰ λέγοντα καὶ ὡς εἰ τοὺς ὁμήρους δόξει τρέφειν αὐτοῖς ὅμιλον πολλόν τε καὶ ἀχρεῖον ἔξουσιν. ἐντεῦθεν δὲ καὶ τοῦνομα Ὅμηρος ἐπεκράτησε τῷ Μελησιγένει ἀπὸ τῆς συμφορῆς· οἱ γὰρ Κυμαῖοι τοὺς τυφλοὺς ὁμήρους λέγουσιν· ὥστε πρότερον ὀνομαζομένου αὐτοῦ Μελησιγένεος τοῦτο γενέσθαι τοῦνομα Ὅμηρος. ιδ'. Καὶ οἱ ξένοι διήνεγκαν ὅτε μνήμην αὐτοῦ ἐποιοῦντο. ἐτελεύτα δ' οὖν ὁ λόγος τῷ ἄρχοντι μὴ τρέφειν τὸν Ὅμηρον, ἔδοξε δὲ πως καὶ τῇ ἄλλῃ βουλῇ. ἐπελθὼν δὲ ὁ ἐπιστάτης καὶ παρεζόμενος αὐτῷ διηγήσατο τοὺς ἐναντιωθέντας λόγους τῇ χρήμῃ αὐτοῦ καὶ τὰ δόξαντα τῇ βουλῇ. Ὁ δέ, ὡς ἤκουσεν, ἐσυμφόρηνε τε καὶ λέγει τὰ ἔπεα τάδε· οἷ μ' αἶση δῶκε πατήρ Ζεὺς κύρμα γενέσθαι, νήπιον αἰδοίης ἐπὶ γούνασι μητρὸς ἀτάλλων. ἦν ποτ' ἐπύργωσαν βουλῇ Διὸς αἰγιόχοιο λαοὶ Φρίκωνος, μάργων ἐπιβήτορες ἵππων, ὀπλότεροι μαλεροῖο πυρὸς κρίνοντες Ἄρηα, Αἰολίδα Σμύρνην ἀλιγεῖτονα ποντοτίνακτον ἦν τε δι' ἀγλαὸν εἶσιν ὕδωρ ἱεροῖο Μέλῃτος· ἔνθεν ἀπορνύμεναι κοῦραι Διὸς, ἀγλαὰ τέκνα, ἠθέλῃτην κλῆσαι δῖαν χθόνα καὶ πόλιν ἀνδρῶν, οἱ δ' ἀπανηνάσθην ἱερὴν ὅπα, φῆμιν, ἀοιδὴν. ἀφραδίῃ τῶν μὲν τε παθὼν τις φράσσεται αὖθις, ὅς σφιν ὀνειδέσιν τὸν ἑμὸν διεμήσατο πότμον. κῆρα δ' ἐγὼ τὴν μοι θεὸς ὥπασε γεινομένῳ περ τλήσομαι ἀκράαντα φέρων τετληότι θυμῷ. οὐδέ τι μοι φίλα γυῖα μένειν ἱεραῖς ἐν ἀγυαῖς Κύμης ὀρμαίνουσι, μέγας δέ με θυμὸς ἐπείγει δῆμον ἐς ἀλλοδαπῶν ἵεναὶ ὀλίγον περ ἑόντα. ιε'. Μετὰ τοῦτο ἀπαλλάσσεται ἐκ τῆς Κύμης ἐς Φωκαίην, Κυμαίοις ἐπαρησάμενος μηδένα ποιητὴν δόκιμον ἐν τῇ χώρᾳ γενέσθαι ὅστις Κυμαίους ἐπαγλαῖεῖ. ἀπικόμενος δὲ ἐς Φωκαίην τῷ αὐτῷ τρόπῳ ἐβιότευσεν, ἔπεα ἐνδεικνύμενος ἐν ταῖς λέσχαις κατίζων. ἐν δὲ τῇ Φωκαίῃ τοῦτον τὸν χρόνον Θεστορίδης τις ἦν γράμματα διδάσκων τοὺς παῖδας, ἀνὴρ οὐ κρήγυος· κατανοήσας δὲ τοῦ Ὀμήρου τὴν ποίησιν λόγους τοιούσδε αὐτῷ προσήνεγκε, φὰς ἔτοιμος εἶναι θεραπεύειν καὶ τρέφειν αὐτὸν ἀναλαβὼν, εἰ ἐθέλοι ἄ γε

(200) ις'. Τῷ δὲ Ὀμήρῳ ἀκούσαντι ἔδοξε ποιητέα εἶναι ταῦτα· ἐνδεὴς γὰρ ἦν τῶν ἀναγκαίων καὶ
θεραπείης. διατρίβων δὲ παρὰ τῷ Θεστορίδῃ ποιεῖ Ἰλιάδα τὴν ἐλάσσω, ἣς ἡ ἀρχὴ Ἰλιον αἰίδω
καὶ Δαρδανίην εὐπωλον, ἣς περὶ πολλὰ πάθον Δαναοί, θεράποντες Ἄρης· καὶ τὴν
καλουμένην Φωκαΐδα, ἣν φασιν οἱ Φωκαεῖς Ὀμηρον παρ' αὐτοῖσι ποιῆσαι. ἐπεὶ δὲ τὴν τε
Φωκαΐδα καὶ τᾶλλα πάντα παρὰ τοῦ Ὀμήρου ὁ Θεστορίδης ἐγράψατο, διανοήθη ἐκ τῆς
Φωκαΐδης ἀπαλλάσσεσθαι, τὴν ποιήσιν θέλων τοῦ Ὀμήρου ἐξιδιώσασθαι, καὶ οὐκ ἔτι ὁμοίως ἐν
ἐπιμελείᾳ εἶχε τὸν Ὀμηρον. ὁ δὲ λέγει αὐτῷ τὰ ἔπεα τάδε· Θεστορίδης θνητοῖσιν ἀνωϊστων
πολέων περ, οὐδὲν ἀφραστότερον πέλεται νόου ἀνθρώποισιν. ὁ μὲν δὲ Θεστορίδης ἐκ τῆς
Φωκαΐδης ἀπηλλάγη ἐς τὴν Χίον καὶ διδασκαλίην κατεσκευάσατο· καὶ τὰ ἔπεα ἐπιδεικνύμενος
ὥς ἑωυτοῦ ἑόντα ἔπαινον τε πολλὸν εἶχε καὶ ὠφελεῖτο· ὁ δὲ Ὀμηρος πάλιν τὸν αὐτὸν τρόπον
διητᾶτο ἐν τῇ Φωκαίῃ, ἀπὸ τῆς ποιήσιος τὴν βιοτὴν ἔχων. ιζ'. Χρόνῳ δὲ οὐ πολλῷ μετέπειτα
ἄνδρες Χίοι ἔμποροι ἀπίκοντο ἐς τὴν Φωκαίην· ἀκούσαντες δὲ τῶν ἐπέων τοῦ Ὀμήρου ἃ
πρότερον ἀκηκόεσαν πολλάκις ἐν τῇ Χίῳ τοῦ Θεστορίδου, ἐξήγγελλον Ὀμήρῳ ὅτι ἐν τῇ Χίῳ
τις ἐπιδεικνύμενος τὰ ἔπεα ταῦτα γραμμάτων διδάσκαλος κάρτα πολλὸν ἔπαινον ἔχει. ὁ δὲ
Ὀμηρος κατενόησεν ὅτι Θεστορίδης ἂν εἶη, καὶ παντὶ θυμῷ ἐσπούδαζεν εἰς τὴν Χίον
ἀπικέσθαι. καταβὰς δὲ ἐπὶ τὸν λιμένα, ἐς μὲν τὴν Χίον οὐ καταλαμβάνει οὐδὲν πλοῖον πλέον,
ἐς δὲ τὴν Ἐρυθραίην τινες ἐπὶ ξύλου παρεσκευάζοντο πλεῖν. καλῶς δὲ εἶχε τῷ Ὀμήρῳ δι'
Ἐρυθραίης τὸν πλοῦν ποιήσασθαι. καὶ προσελθὼν ἐχρήϊζε παρὰ τῶν ναυτέων δέξασθαι αὐτὸν
σύμπλουν, πολλά τε καὶ προσαγωγὰ λέγων οἷς σφέας ἔμελλε πείσειν. τοῖς δὲ ἔδοξε δέξασθαι
αὐτόν, καὶ ἐκέλευον ἐσβαίνειν εἰς τὸ πλοῖον. ὁ δὲ Ὀμηρος πολλὰ ἐπαινέσας αὐτοὺς ἐσέβη· καὶ
ἐπεὶ ἔζετο λέγει τὰ ἔπεα τάδε· κλυθὶ Ποσειδάων μεγαλοσθενὲς ἐννοσίγαιε, εὐρυχόρου μεδέων
ἡδὲ ξανθοῦ Ἑλικῶνος, δὸς δ' οὖρον καλὸν καὶ ἀπήμονα νόστον ιδέσθαι ναῦταις, οἱ νηὸς
πομποὶ ἡδ' ἄρχοι ἔασι. δὸς δ' ἐς ὑπώρειαν ὑψικρήμνοιο Μίμαντος αἰδοίων μ' ἐλθόντα βροτῶν
όσιων τε κυρῆσαι, Φῶτά τε τισαίμην ὃς ἐμὸν νόον ἡπεροπεύσας ὠδύσατο Ζῆνα ξένιον ξενίην
τε τραπέζην. ιη'. Ἐπεὶ δὲ ἀπίκοντο εὐπλοήσαντες ἐς τὴν Ἐρυθραίην, τότε μὲν Ὀμηρος τὴν
αὐλὴν ἐπὶ τῷ πλοίῳ ἐποίησατο· τῇ δὲ ὑστεραίῃ ἐχρήϊζε τῶν ναυτέων τινα ἡγήσασθαι αὐτῷ ἐς
τὴν πόλιν· οἱ δὲ συνέπεμψαν ἕνα αὐτῶν. πορευόμενος δὲ Ὀμηρος ἐπεὶ ἔτυχε τῆς Ἐρυθραίης
τραχεῖς καὶ ὀρεινῆς ἐούσης, φθέγγεται τάδε τὰ ἔπεα· πότνια γῆ, πάνδωρε δότεира μελίφρονος
ὄλβου, ὥς ἄρα δὴ τοῖς μὲν φωτῶν εὖοχθος ἐτύχθης, τοῖσι δὲ δύσβωλος καὶ τρηχεὶ οἷς
ἐχολώθης. [245]

(250) ἀπικόμενος δὲ ἐς τὴν πόλιν τῶν Ἐρυθραίων ἐπηρώτησε περὶ τοῦ ἐς τὴν Χίον πλοῦ· καὶ τινος
προσελθόντος αὐτῷ τῶν ἑωρακότων ἐν τῇ Φωκαίῃ καὶ ἀσπασαμένου, ἐχρήϊζεν αὐτοῦ
συνεξευρεῖν αὐτῷ πλοῖον ὅπως ἂν εἰς τὴν Χίον διαβαίῃ. ιθ'. Ἐκ μὲν δὲ τοῦ λιμένος οὐδὲν ἦν
ἀπόστολον, ἄγει δὲ αὐτὸν ἔνθα τῶν ἀλιέων τὰ πλοῖα ὀρμίζεται. καὶ πῶς ἐντυγχάνει μέλλουσί
τισι διαπλεῖν ἐς τὴν Χίον, ὧν ἐδέετο προσελθὼν ὁ ἄγων αὐτὸν ἀναλαβεῖν τὸν Ὀμηρον. οἱ δὲ
οὐδένα λόγον ποιησάμενοι ἀνήγοντο· ὁ δὲ Ὀμηρος φθέγγεται τάδε τὰ ἔπεα· ναῦται ποντοπόροι
στυγερῇ ἐναλίγκιοι ἄτη, πτωκάσιν αἰθυίῃσι βίον δύσζηλον ἔχοντες, αἰδεῖσθε ξενίῳ Διὸς σέβας
ὑψιμέδοντος· δεινὴ γὰρ μέτ' ὅπῃς ξενίου Διός, ὅς κ' ἀλίτῃται. ἀναχθεῖσι δὲ αὐτοῖς συνέβη
ἐναντίου ἀνέμου γενομένου παλινδρομῆσαι καὶ ἐς τὸ χωρίον ἀναδραμεῖν ὅθεν ἀνηγάγοντο καὶ
τὸν Ὀμηρον ἀναλαβεῖν καθήμενον ἐπὶ τῆς κυματωγῆς. μαθὼν δὲ αὐτοὺς πεπαλινδρομηκότας
ἔλεξε τάδε· Ὑμᾶς, ὦ ξένοι, ἔλαβεν ὁ ἄνεμος ἀντίος γενόμενος· ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν με δέξασθε, καὶ
ὁ πλοῦς ὑμῖν ἔσται. οἱ δ' ἀλιεῖς ἐν μεταμελίῃ γενόμενοι ὅτι οὐ πρότερον ἐδέξαντο, εἰπόντες ὅτι
οὐ καταλιμπάνουσιν ἢν ἐθέλοι συμπλεῖν ἐκέλευον ἐσβαίνειν· καὶ οὕτως ἀναλαβόντες αὐτὸν

ἀνήχθησαν καὶ ἴσχουσιν ἐπ' ἀκτῆς. κ'. Οἱ μὲν δὴ ἀλιεῖς πρὸς ἔργον ἐτράπησαν. ὁ δὲ Ὅμηρος τὴν μὲν νύκτα ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ κατέμεινε, τὴν δὲ ἡμέραν πορευόμενος καὶ πλανώμενος ἀπίκετο εἰς τὸ χωρίον τοῦτο ὃ Πίτυς καλεῖται. κἀναυῖθα αὐτῷ ἀναπαυομένῳ τὴν νύκτα ἐπιπίπτει καρπὸς τῆς πίτυος, ὃν δὴ μετεξέτεροι στρόβιλον, οἱ δὲ κῶνον καλέουσιν. ὁ δὲ Ὅμηρος φθέγγεται τὰ ἔπεα τάδε· ἄλλη τίς σου πεύκη ἀμείνονα καρπὸν ἴησιν Ἴδης ἐν κορυφῇσι πολυπτύχου ἡνεμοέσης, ἔνθα σίδηρος Ἄρηος ἐπιχθονίοισι βροτοῖσιν ἔσσεται εὖτ' ἄν μιν Κεβρήνιοι ἄνδρες ἔχωσι. τὰ δὲ Κεβρήνια τοῦτον χρόνον κτίζειν οἱ Κυμαῖοι παρεσκευάζοντο πρὸς τῇ Ἰδῇ, καὶ γίνεται αὐτόθι σίδηρος. κα'. Ἐντεῦθεν δ' ἀναστὰς Ὅμηρος ἐπορεύετο κατὰ φωνὴν τινα αἰγῶν νεμομένων. ὥς δὲ ὑλάκτεον αὐτὸν οἱ κύνες ἀνέκραγεν. ὁ δὲ Γλαῦκος ὡς ἤκουσε τῆς φωνῆς, ἦν γὰρ τοῦτο ὄνομα τῷ νέμοντι τὰς αἶγας, ἐπέδραμεν ὀτραλέως, τὰς τε κύνας ἀνεκαλεῖτο καὶ ἀπεσόβησεν ἀπὸ τοῦ Ὀμήρου. ἐπὶ πολὺν δὲ χρόνον ἐν θωύματι ἦν ὅκως τυφλὸς ἔων μόνος ἀπίκοιτο ἐς τοιούτους χώρους, καὶ ὅτι θέλων. προσελθὼν τέ μιν ἱστορέειν ὅστις τε ἦν καὶ τίνι τρόπῳ ἀπίκοιτο ἐς τόπους ἀοικήτους καὶ ἀστιβέα χωρία, καὶ τίνος κεχρημένος εἴη. ὁ δὲ Ὅμηρος αὐτῷ πᾶσαν τὴν ἑωυτοῦ πάθην καταλεγόμενος εἰς οἶκτον προηγάγετο. ἦν γάρ, ὡς ἔοικεν, οὐδ' ἀγνώμων ὁ Γλαῦκος. ἀναλαβὼν δ' αὐτὸν ἀνήγαγεν ἐπὶ τὸν σταθμόν, πῦρ τ' ἀνακαύσας δεῖπνον παρασκευάζει, καὶ παραθεὶς δειπνεῖν ἐκέλευεν ὁ Γλαῦκος. ^[295]

(300) κβ'. Τῶν δὲ κυνῶν μὴ ἐσθιόντων καὶ ὑλακτούντων δειπνοῦντας καθάπερ εἰώθεσαν λέγει πρὸς τὸν Γλαῦκον Ὅμηρος τὰ ἔπεα τάδε· Γλαῦκε πέπων, ἐπιὼν τοι ἔπος τι ἐνὶ φρεσὶ θήσω πρῶτον μὲν κυσὶ δεῖπνον ἐπ' αὐλείῃσι θύρῃσι δοῦναι· ὥς γὰρ ἄμεινον· ὁ γὰρ καὶ πρῶτον ἀκούει ἀνδρὸς ἐπερχομένου καὶ ἐς ἔρκεα θηρὸς ἰόντος. ταῦτα ἀκούσας ὁ Γλαῦκος ἤσθη τῇ παραινέσει, καὶ ἐν θωύματι εἶχεν αὐτόν, δειπνήσαντες δὲ διὰ λόγων εἰσιτῶντο. ἀπηγεομένου δὲ Ὀμήρου τὴν τε πλάνην τὴν ἑωυτοῦ καὶ τὰς πόλεις ἃς ἐσαπίκοιτο, ἔκπληκτος ἦν ὁ Γλαῦκος ἀκούων. καὶ τότε μὲν ἐπεὶ ὥρῃ κοίτου ἦν ἀνεπαύετο. κγ'. Τῇ δ' ὑστεραίῃ διενοήθη ὁ Γλαῦκος πρὸς τὸν δεσπότην πορευθῆναι, σημανέων τὰ περὶ Ὀμήρου. ἐπιτρέψας δὲ τῷ συνδούλῳ νέμειν τὰς αἶγας τὸν Ὅμηρον καταλείπει ἔνδον, εἰπὼν πρὸς αὐτόν ὅτι διὰ ταχέων πορεύσομαι. καταβὰς δὲ ἐς Βολισσόν, ἔστι δὲ πλησίον τοῦ χωρίου τούτου, καὶ συγγενόμενος τῷ δεσπότῃ, ἀπηγγέτο ὑπὲρ Ὀμήρου πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν, περὶ τε αὐτοῦ τῆς ἀφίξιος ἐν θωύματι ποιούμενος ἡρώτεε τε ὅ τι χρὴ ποιεῖν περὶ αὐτοῦ. ὁ δὲ ὀλίγα μὲν προσέειπε τῶν λόγων, κατεγίνωσκε δὲ τοῦ Γλαύκου ὡς ἄφρονος ἐόντος καὶ τοὺς ἀναπήρους δεχομένου καὶ τρέφοντος. ἐκέλευσε δὲ ὅμως τὸν ξεῖνον ἄγειν πρὸς ἑαυτόν. κδ'. Ἐλθὼν δὲ πρὸς τὸν Ὅμηρον διηγήσατο ταῦτα ὁ Γλαῦκος καὶ ἐκέλευσε πορεύεσθαι τοῦτον· οὕτω γὰρ εὖ πρήξειν· ὁ δὲ Ὅμηρος ἤθελε πορεύεσθαι. ἀναλαβὼν οὖν αὐτόν ὁ Γλαῦκος ἤγαγε πρὸς τὸν δεσπότην. διὰ λόγων δὲ ἰὼν τῷ Ὀμήρῳ ὁ Χῖος, εὕρισκει ἐόντα δεξιὸν καὶ πολλῶν ἔμπειρον. ἔπειθέ τε αὐτόν μένειν καὶ τῶν παιδίων ἐπιμέλειαν ποιέεσθαι· ἦσαν γὰρ τῷ Χίῳ παῖδες ἐν ἡλικίῃ. τούτους οὖν αὐτῷ παρατίθησι παιδεύειν. ὁ δὲ ἔπρησσε ταῦτα· καὶ τοὺς Κέρκωπας καὶ Βατραχομουμαχίαν καὶ Ψαρομαχίην καὶ Ἑπταπακτικὴν καὶ Ἐπικιχλίδας καὶ τᾶλλα πάντα ὅσα παίγνιά ἐστιν Ὀμήρου ἐνταῦθα ἐποίησε παρὰ τῷ Χίῳ ἐν Βολισσῷ, ὥστε καὶ ἐν τῇ πόλει περιβόητος ἦδη ἐγένετο ἐν τῇ ποιήσει. καὶ ὁ μὲν Θεστορίδης, ὡς τάχιστα ἐπύθετο αὐτὸν παρεόντα, ὥχeto ἐκπλέων ἐκ τῆς Χίου. κε'. Χρόνου δὲ προϊόντος δεηθεὶς τοῦ Χίου πορεῦσαι αὐτόν εἰς τὴν Χίον ἀπίκετο εἰς τὴν πόλιν· καὶ διδασκαλεῖον κατασκευασάμενος ἐδίδασκε παῖδας τὰ ἔπεα. καὶ κάρτα δεξιὸς ἐδόκεεν εἶναι τοῖς Χίοις, καὶ πολλοὶ θωυμασταὶ αὐτοῦ καθειστήκεσαν. συλλεξάμενος δὲ βίον ἱκανὸν γυναικὰ ἔγημεν ἐξ ἧς αὐτῷ θυγατέρες δύο ἐγένοντο· καὶ ἡ μὲν αὐτῶν ἄγαμος ἐτελεύτησε, τὴν δὲ συνώκισεν ἀνδρὶ Χίῳ. κς'. Ἐπιχειρήσας δὲ τῇ ποιήσει ἀπέδωκε χάριν ἣν εἶχε, πρῶτον μὲν Μέντορι τῷ Ἰθακησίῳ ἐν τῇ Ὀδυσσεΐᾳ, ὅτι μιν κάμοντα τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐν Ἰθάκῃ ἐνοσῆλευεν ἐκτενέως, τοῦνομα

αὐτοῦ ἐναρμόσας ἐς τὴν ποιήσιν Ὀδυσσεώς τε ἐταῖρον φὰς εἶναι, ποιήσας Ὀδυσσέα ὡς ἐς Τροίην ἔπλεε Μέντορι ἐπιτρέψαι τὸν οἶκον ὡς ἐόντι Ἰθακησίων ἀρίστῳ καὶ δικαιοτάτῳ. [345]

(350) πολλαχῇ δὲ καὶ ἄλλῃ τῆς ποιήσεως τιμῶν αὐτόν, τὴν Ἀθηνᾶν ὁπότε ἐς λόγον τινι καθίσταται τῷ Μέντορι οἰκυῖν ποιεῖ. ἀπέδωκε δὲ καὶ Φημίῳ τῷ ἑαυτοῦ διαδασκάλῳ τροφεῖα καὶ διδασκαλεῖα ἐν τῇ Ὀδυσσεΐᾳ, μάλιστα ἐν τοῖσδε τοῖς ἔπεσι κήρυξ δ' ἐν χερσὶν κίθαριν περικαλλέ' ἔθηκε Φημίῳ, ὃς δὴ πολλὸν ἐκαίνυτο πάντας αἰείδων. καὶ πάλιν αὐτὰρ ὁ φορμίζων ἀνεβάλλετο καλὸν αἰεῖδεν. μέμνηται δὲ καὶ τοῦ ναυκλήρου μεθ' οὗ ἐκπεριέπλευσε καὶ εἶδε πόλιάς τε πολλὰς καὶ χώρας, ᾧ ὄνομα ἦν Μέντης, ἐν τοῖς ἔπεσι τοῖσδε Μέντης Ἀγχιάλῳ δαΐφρονος εὖχομαι εἶναι υἱός, ἀτὰρ Ταφίοισι φιληρέτμοισιν ἀνάσσω. ἀπέδωκε δὲ χάριν καὶ Τυχίῳ τῷ σκυτεῖ, ὃς ἐδέξατο αὐτὸν ἐν τῷ Νέῳ τείχει προσελθόντα πρὸς τὸ σκυτεῖον, ἐν τοῖς ἔπεσι καταζεύξας ἐν τῇ Ἰλιάδι τοῖσδε Αἴας δ' ἐγγύθεν ἦλθε φέρων σάκος ἥτε πύργον, χάλκεον ἑπταβόειον, ὃ οἱ Τυχίος κάμε τεύχων, σκυτοτόμων ὅχ' ἄριστος ὕλῃ ἐνὶ οἰκίᾳ ναίων. κζ'. Ἀπὸ δὲ τῆς ποιήσεως ταύτης εὐδοκιμεῖ Ὀμηρος περὶ τὴν Ἰωνίην καὶ ἐς τὴν Ἑλλάδα ἥδη περὶ αὐτοῦ λόγος ἀναφέρετο· κατοικέων δὲ ἐν τῇ Χίῳ καὶ εὐδοκιμέων περὶ τὴν ποιήσιν, ἀπικνεομένων πολλῶν πρὸς αὐτόν, συνεβούλευον οἱ ἐντυγχάνοντες αὐτῷ ἐς τὴν Ἑλλάδα ἀπικέσθαι· ὁ δὲ προσεδέξατο τὸν λόγον καὶ κάρτα ἐπεθύμει ἀποδημῆσαι. κη'. Κατανοήσας δὲ ὅτι ἐς μὲν Ἄργος πολλὰ καὶ μεγάλα εἶεν εὐλογίαι πεποιημέναι, ἐς δὲ τὰς Ἀθήνας οὐ, ἐμποιεῖ ἐς τὴν ποιήσιν, ἐς μὲν Ἰλιάδα τὴν μεγάλην Ἐρεχθέα μεγαλύνων ἐν νεῶν καταλόγῳ τὰ ἔπεα τάδε δῆμον Ἐρεχθῆος μεγαλήτορος, ὃν ποτ' Ἀθῆνη θρέψε Διὸς θυγάτηρ, τέκε δὲ ζεῖδωρος ἄρουρα. καὶ τὸν στρατηγὸν αὐτῶν Μενεσθέα αἰνέσας ὡς πάντων εἶη ἄριστος τάξαι πεζὸν στρατὸν καὶ ἱππότας, ἐν τοῖσδε τοῖς ἔπεσιν εἶπε· τῶν αὐθ' ἡγεμόνευ' υἱὸς Πετεῶο Μενεσθεύς. τῷ δ' οὐ πῶ τις ὁμοῖος ἐπιχθόνιος γένετ' ἀνὴρ κοσμησάμενος ἵππους τε καὶ ἀνέρας ἀσπιδιώτας. Αἶαντα δὲ τὸν Τελαμῶνος καὶ Σαλαμινίου ἐν νεῶν καταλόγῳ ἔταξε πρὸς Ἀθηναίους, λέγων τάδε· Αἴας δ' ἐκ Σαλαμῖνος ἄγεν δυοκαίδεκα νῆας, στήσε δ' ἄγων ἴν' Ἀθηναίων ἵσαντο φάλαγγες. ἐς δὲ τὴν Ὀδυσσεΐην τάδε ἐποίησεν, ὡς Ἀθηνᾶ ἐς λόγους ἐλθοῦσα τῷ Ὀδυσσεΐ ἐς τὴν Ἀθηναίων πόλιν ἀπῖκετο, τιμῶσα ταύτην τῶν ἄλλων πολλῶ μάλιστα ἵκετο δ' ἐς Μαραθῶνα καὶ εὐρυχόρους ἐς Ἀθήνας, δύνε δ' Ἐρεχθῆος πυκινὸν δόμον. κθ'. Ἐμποιήσας δὲ ἐς τὴν ποιήσιν ταῦτα καὶ παρασκευασάμενος, ἐς Ἑλλάδα βουλόμενος ποιήσασθαι τὸν πλοῦν, προσίσχει τῇ Σάμῳ. [395]

(400) ἔτυχον δὲ οἱ ἐκεῖσε τὸν τότε καιρὸν ἄγοντες ἑορτὴν Ἀπατούρια. καὶ τις τῶν Σαμίων ἰδὼν τὸν Ὀμηρον ἀπιγμένον, πρότερον αὐτὸν ὁπωπὼς ἐν Χίῳ, ἐλθὼν ἐς τοὺς φράτορας διηγήσατο, ὡς ἐν ἐπαίνῳ μεγάλῳ ποιεύμενος αὐτόν. οἱ δὲ φράτορες ἐκέλευον ἄγειν αὐτόν· ὁ δὲ ἐντυχὼν τῷ Ὀμήρῳ ἔλεξεν, ᾧ ἔξενε Ἀπατούρια ἀγούσης τῆς πόλιος καλέουσί σε οἱ φράτορες οἱ ἡμέτεροι συνεορτάσοντα. ὁ δὲ Ὀμηρος ἔφη ταῦτα ποιήσιν καὶ ἦι μετὰ τοῦ καλέσαντος. λ'. Πορευόμενος δὲ ἐγχρίμπτεται γυναιξὶ Κουροτρόφῳ θυούσαις ἐν τῇ τριόδῳ. ἡ δὲ ἰέρεια εἶπε πρὸς αὐτόν, δυσχεράνασα τῇ ὄψει, ἄνερ ἀπὸ τῶν ἱερῶν. ὁ δὲ Ὀμηρος ἐς θυμὸν τε ἔβαλε τὸ ῥηθέν, καὶ ἤρετο τὸν ἄγοντα τίς τε εἶη ὁ φθειγξάμενος, καὶ τίνι θεῶν ἱερὰ θύεται. ὁ δὲ αὐτῷ διηγήσατο ὅτι γυνὴ εἶη Κουροτρόφῳ θύουσα. ὁ δ' ἀκούσας λέγει τάδε τὰ ἔπεα· κλυθὶ μοι εὐχομένῳ Κουροτρόφε, δὸς δὲ γυναῖκα τήνδε νέων μὲν ἀνήνασθαι φιλότητα καὶ εὐνήν, ἡ δ' ἐπιτερπέσθω πολιοκροτάφοισι γέρουσιν, ὧν ὥρῃ μὲν ἀπήμβλυνται, θυμὸς δὲ μενοινᾷ. λα'. Ἐπεὶ δὲ ἦλθεν εἰς τὴν φρήτρην καὶ τοῦ οἴκου ἔνθα δὴ ἐδαίνυντο ἐπὶ τὸν οὐδὸν ἔστη, οἱ μὲν λέγουσι καιομένου πυρὸς ἐν τῷ οἴκῳ, οἱ δὲ φασὶ τότε ἐκκαῦσαι σφᾶς, ἐπειδὴ Ὀμηρος τὰ ἔπεα εἶπεν ἀνδρὸς μὲν στέφανος παῖδες, πύργοι δὲ πόληος, ἵπποι δ' ἐν πεδίῳ κόσμος, νῆες δὲ θαλάσσης, χρήματα δ' αὖξει οἶκον· ἀτὰρ γεραροὶ βασιλῆες ἡμενοὶ εἰν ἀγορῇ κόσμος τ' ἄλλοισιν ὀρᾶσθαι. αἰθομένου δὲ πυρὸς γεραρώτερος οἶκος ἰδέσθαι. εἰσελθὼν δὲ καὶ κατακλιθεὶς ἐδαίνυτο μετὰ τῶν φρατόρων· καὶ αὐτὸν ἐτίμων καὶ ἐν θώματι εἶχον· καὶ τότε μὲν τὴν κοίτην

αὐτοῦ ἐποίησατο Ὅμηρος. λβ'. Τῇ δὲ εἰσαύριον ἀποπορευόμενον ἰδόντες κεραμέες τινες κάμινον ἐγκαίοντες κεράμου λεπτοῦ, προσεκαλέσαντο αὐτόν, πεπυσμένοι ὅτι σοφὸς εἴη· καὶ ἐκέλευόν σφιν ἀεῖσαι, φάμενοι δώσειν αὐτῷ τοῦ κεράμου καὶ ὅ τι ἂν ἄλλο ἔχωσιν. ὁ δὲ Ὅμηρος ἀεῖδει αὐτοῖς τὰ ἔπεα τάδε ἃ καλέεται Κάμινος· εἰ μὲν δώσετε μισθὸν ἀείσω ὧς κεραμῆες· δεῦρ' ἄγ' Ἀθηναίη καὶ ὑπείρεχε χεῖρα καμίνου, εὖ δὲ μελανθεῖεν κότυλοι καὶ πάντα μάλευρα, φρυχθῆναί τε καλῶς καὶ τιμῆς ὦνον ἀρέσθαι, πολλὰ μὲν εἶν ἀγορῇ πωλούμενα, πολλὰ δ' ἀγυαῖς, πολλὰ δὲ κερδῆναι, ἡμῖν δὲ δὴ ὥς σφι νοῆσαι. ἦν δ' ἐπ' ἀναιδείην τρεφθέντες ψεῦδε' ἄρησθε συγκαλέω δ' ἥπειτα καμίνῳ δηλητῆρας, Σύντριβ' ὁμῶς Σμάραγόν τε καὶ Ἄσβετον ἥδε γ' Ἄβακτον, Ὡμόδαμόν θ' ὃς τῇδε τέχνη κακὰ πολλὰ πορίζοι. πεῖθε πυραΐθουσιν καὶ δώματα, σὺν δὲ κάμινος πᾶσα κυκηθεῖη κεραμέων μέγα κωκυσάντων. ^[445]

(450) ὡς γνάθος ἰππεῖη βρύκει, βρύκοι δὲ κάμινος πάντ' ἔντοσθ' αὐτῆς κεραμῆϊα λεπτὰ ποιοῦσα. δεῦρο καὶ ἡελίου θύγατερ πολυφάρμακε Κίρκη· ἄγρια φάρμακα βάλλε, κάκου δ' αὐτούς τε καὶ ἔργα. δεῦρο δὲ καὶ Χείρων ἀγέτω πολέας Κενταύρους, οἳ θ' Ἡρακλείους χεῖρας φύγον, οἳ τ' ἀπόλοντο· τύπτοιεν τάδε ἔργα κακῶς, τύπτοι δὲ κάμινον, αὐτοὶ δ' οἰμώζοντες ὀρώατο ἔργα πονηρά. γηθήσω δ' ὀρόων αὐτῶν κακοδαίμονα τέχνην. ὃς δέ χ' ὑπερκύψῃ, περὶ τούτου πᾶν τὸ πρόσωπον φλεχθεῖη, ὡς πάντες ἐπίστανται· αἴσιμα ῥέζειν. Παραχειμάζων δὲ ἐν τῇ Σάμῳ, ταῖς νοσηνῆσι προσπορευόμενος πρὸς τὰς οἰκίας τὰς εὐδαιμονεστάτας, ἐλάβανέ τι ἀεῖδων τὰ ἔπεα τάδε ἃ καλεῖται Εἰρεσιώνη, ὠδήγουν δὲ αὐτόν καὶ συμπαρήσαν αἰεὶ τῶν παίδων τινες τῶν ἐγχωρίων· δῶμα προσετραπόμεσθ' ἀνδρὸς μέγα δυναμένοιο, ὃς μέγα μὲν δύναται, μέγα δὲ βρέμει, Ὀλβιος αἰεὶ. αὐταὶ ἀνακλίνεσθε θύραι· πλοῦτος γὰρ ἔσεισι πολλός, σὺν πλούτῳ δὲ καὶ εὐφροσύνῃ τεθαλυῖα, εἰρήνη τ' ἀγαθή. ὅσα δ' ἄγγεα, μεστὰ μὲν εἴη, κυρβαίη δ' αἰεὶ κατὰ καρδόπου ἔρποι μάζα, τοῦ παιδὸς δὲ γυνὴ κατὰ διφράδα βήσεται ὕμιν, ἡμίονοι δ' ἄξουσι κραταίποδες ἐς τόδε δῶμα, αὐτὴ δ' ἰσθὸν ὑφαίνει ἐπ' ἡλέκτρῳ βεβαυῖα. νεῦμαί τοι νεῦμαι ἐνιαύσιος ὥστε χελιδὼν ἔστηκ' ἐν προθύροις· καὶ εἰ μὲν τι δώσεις εἰ δὲ μή, οὐχ ἐστήξομεν, οὐ γὰρ συνοικήσοντες ἐνθάδ' ἦλθομεν. ἦδετο δὲ τάδε τὰ ἔπεα ἐν τῇ Σάμῳ ἐπὶ πολὺν χρόνον ὑπὸ τῶν παίδων ὅτε ἀγείροιεν ἐν τῇ ἑορτῇ τοῦ Ἀπόλλωνος. λδ'. Ἀρχομένου δὲ τοῦ ἔαρος ἐπεχείρησε πλεῖν Ὅμηρος εἰς τὰς Ἀθήνας ἐκ τῆς Σάμου. καὶ ἀναχθεὶς μετὰ τινων ἐγχωρίων ἀπηνέχθη εἰς τὴν Ἴον· καὶ ὠρμίσθησαν οὐ κατὰ πόλιν, ἀλλ' ἐπ' ἀκτῆς. συνέβη δὲ τῷ Ὀμήρῳ κατὰ πολὺ τι ἄρξασθαι μαλακῶς ἔχειν· ἐκβὰς δὲ τοῦ πλοίου ἐκοιμᾶτο ἐπὶ τῆς κυματωγῆς ἀδυνατῶς ἔχων. πλείους δὲ ἡμέρας ὀρμούντων αὐτῶν δι' ἀπλοΐην, καταβαίνοντες αἰεὶ τινες τῶν ἐκ τῆς πόλιος ἀπεσχόλαζον παρὰ τῷ Ὀμήρῳ καὶ ἐν θωύματι εἶχον αὐτόν ἀκούοντες αὐτοῦ. λε'. Τῶν δὲ ναυτέων καὶ τῶν ἐκ τῆς πόλιος τινῶν ἡμένων παρὰ τῷ Ὀμήρῳ κατέπλωσαν παῖδες ἀλῆιες τὸν τόπον, καὶ ἐκβάντες ἐκ τοῦ ἀκατίου προσελθόντες αὐτοῖς τάδε εἶπον· ἄγετε ὧς ξένοι ἐπακούσατε ἡμέων, ἂν ἄρα δύνησθε διαγνῶναι ἄσος ἂν ὕμιν εἴπωμεν. καὶ τις τῶν παρεόντων ἐκέλευε λέγειν· οἱ δὲ εἶπαν ἡμεῖς ἄσσα εἴλομεν κατελίπομεν· ἃ δὲ μὴ εἴλομεν φέρομεν. οἱ δὲ φασὶ μέτρῳ εἰπεῖν αὐτοὺς ἄσος· ἔλομεν λιπόμεσθα· ἃ δ' οὐχ ἔλομεν φερόμεσθα. οὐ δυναμένων δὲ τῶν παρεόντων γνῶναι τὰ ῥηθέντα, διηγήσαντο οἱ παῖδες ὅτι ἀλιεύοντες οὐδὲν ἐδύναντο ἐλεῖν, καθήμενοι δὲ ἐν γῇ ἐφθειρίζοντο, καὶ ὅσους μὲν ἔλαβον τῶν φθειρῶν κατέλιπον· ὅσους δὲ μὴ ἐδύναντο ἐς οἴκους ἀπεφέροντο. ^[495]

(500) ὁ δὲ Ὅμηρος ἀκούσας ταῦτα ἔλεξε τὰ ἔπεα τάδε· τοίων γὰρ πατέρων ἐξ αἵματος ἐκγεγάασθε, οὔτε βαθυκλήρων οὔτ' ἄσπετα μῆλα νεμόντων. λς'. Ἐκ δὲ τῆς ἀσθενείας ταύτης συνέβη τὸν Ὅμηρον τελευτῆσαι ἐν Ἴῳ, οὐ παρὰ τὸ μὴ γνῶναι τὸ παρὰ τῶν παίδων ῥηθέν, ὡς οἴονται τινες, ἀλλὰ τῇ μαλακίῃ. τελευτήσας δὲ ἐν τῇ Ἴῳ αὐτοῦ ἐπ' ἀκτῆς ἐτάφη ὑπὸ τε τῶν συμπλῶων καὶ τῶν πολιτέων ὅσοι ἐν διαλογῇ ἐγεγέννητο αὐτῷ. καὶ τὸ ἐλεγεῖον τόδε ἐπέγραψαν Ἰήται ὕστερον χρόνῳ πολλῷ, ὡς ἦδη ἢ τε ποίησις ἐξεπεπτώκεε καὶ ἐθαυμάζετο ὑπὸ πάντων· οὐδὲ

Ὅμηρου ἐστίν· ἐνθάδε τὴν ἱερὴν κεφαλὴν κατὰ γαῖα καλύψεν ἀνδρῶν ἡρώων κοσμήτορα θεῖον
 Ὅμηρον. λζ'. Ὅτι δὲ ἦν Αἰολεὺς Ὅμηρος καὶ οὕτε Ἴων οὔτε Δωριεὺς, τοῖς τε εἰρημένοις
 δεδήλωταί μοι καὶ δὴ καὶ τοῖσδε τεκμαίρεσθαι παρέχει. ἀνδρα ποιητὴν τηλικούτον εἰκός ἐστι
 τῶν νομίμων τῶν παρὰ τοῖς ἀνθρώποις ποιοῦντα ἐς τὴν ποίησιν ἦτοι τὰ κάλλιστα ἐξευρόντα
 ποιέειν ἢ τὰ ἑωυτοῦ, πάτρια ἐόντα. ἤδη τοίνυν τὸ ἐνθὲνδε αὐτοῖ τῶν ἐπέων ἀκούοντες
 κρινεῖτε. ἱεροποιῆν γὰρ ἢ τὴν κρατίστην ἐξευρὼν ἐποίησεν ἢ τὴν ἑωυτοῦ πατρίδι
 προσήκουσαν. λέγει γὰρ ὧδε· αὐέρυσαν μὲν πρῶτα καὶ ἔσφαξαν καὶ ἔδειραν, μηρούς τ'
 ἐξέταμον κατὰ τε κνίσσῃ ἐκάλυψαν, δίπτυχα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν. ἐν τούτοις
 ὑπὲρ ὀσφύος οὐδὲν εἴρηται ἢ ἐς τὰ ἱερὰ χρέονται· μονώτατον γὰρ τῶν Ἑλλήνων τὸ Αἰολικὸν
 ἔθνος οὐ καίει ὀσφύν. δηλοῖ δὲ καὶ ἐν τοῖσδε τοῖς ἔπεσιν ὅτι Αἰολεὺς ὦν δικαίως τοῖς νόμοις
 τοῖς τούτων ἐχρήτο· καίε δ' ἐπὶ σχίζῃς ὁ γέρων, ἐπὶ δ' αἶθοπα οἶνον λείβε· νέοι δὲ παρ' αὐτὸν
 ἔχον πεμπύβωλα χερσίν. Αἰολέες γὰρ μόνοι τὰ σπλάγχνα ἐπὶ πέντε ὀβελῶν ὀπτῶσιν, οἱ δὲ
 ἄλλοι Ἕλληνες ἐπὶ τριῶν. καὶ γὰρ ὀνομάζουσιν οἱ Αἰολεῖς τὰ πέντε πέμπε. λη'. Τὰ μὲν οὖν ὑπὲρ
 τῆς γενέσιος καὶ τελευτῆς καὶ βίου δεδήλωταί μοι. περὶ δὲ ἡλικίης τῆς Ὀμήρου ἐκ τῶνδ' ἂν τις
 ἐπισκεπτόμενος ἀκριβῶς καὶ ὀρθῶς λογίζοιτο. ἀπὸ γὰρ τῆς εἰς Ἴλιον στρατίης, ἣν Ἀγαμέμνων
 καὶ Μενέλαος ἤγειραν, ἔτεσιν ὕστερον ἑκατὸν καὶ τριάκοντα Λέσβος ὤκισθη κατὰ πόλεις,
 πρότερον ἐοῦσα ἄπολις. μετὰ δὲ Λέσβον οἰκισθεῖσαν ἔτεσιν ὕστερον εἴκοσι Κύμη ἢ Αἰολιῶτις
 καὶ Φρικωνὶς καλεομένη ὤκισθη. μετὰ δὲ Κύμην ὀκτωκαίδεκα ἔτεσιν ὕστερον Σμύρνα ὑπὸ
 Κυμαίων κατωκίσθη· καὶ ἐν τούτῳ γίνεται Ὅμηρος. ἀφ' οὗ δ' Ὅμηρος ἐγένετο ἕτεά ἐστιν
 ἐξακόσια εἰκοσιδύο μέχρι τῆς Ξέρξεω διαβάσεως, ἣν στρατευσάμενος ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας καὶ
 ζεύξας τὸν Ἑλλησποντον διέβη ἐκ τῆς Ἀσίας ἐς τὴν Εὐρώπην. ^[545]

(550) ἀπὸ δὲ τούτου ῥηϊδίως ἐστὶ ἀριθμῆσαι τὸν χρόνον τῷ ἐθέλοντι ζητεῖν ἐκ τῶν ἀρχόντων τῶν
 Ἀθήνησι. τῶν δὲ Τρωϊκῶν ὕστερον γέγονεν Ὅμηρος ἔτεσιν ἑκατὸν ἐξήκοντα ὀκτώ.